

Till Boverket

Remissvar

Remissvar i ärende gällande Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader, **diarienummer 31/2022**.

Räddningstjänsten Luleå ser ett behov av att bearbeta och modernisera byggreglerna. Vissa delar enligt författningsförslaget bedömer vi innebär mer träffsäkra föreskrifter utifrån hur dagens byggnader utformas, exempelvis att brandbelastning för brännbara byggnadsdelar behöver beaktas i större omfattning.

Genomgående ser dock vi en risk med att nivån på brandskyddet i byggnader som helhet kommer bli mer varierande och godtyckligt än med tidigare mer omfattande/detaljerade allmänna råd i BBR.

Några av synpunkterna som räddningstjänsten Luleå vill skicka med är därför följande:

Generella synpunkter

1. Förslaget tolkas som att alla funktionskrav enligt ett kapitel ska verifieras vid behov även om det bara är ett preciserat krav som avviker i en funktionsbaserad lösning. De preciserade kraven är inte tydligt kopplade till ett specifikt funktionskrav vilket kan innebära att det kommer bli olika tolkningar vilka funktionskrav som avses eller inte avses med ett preciserat krav vid exempelvis jämförandeanalyser.

Hur detta kommer tillämpas rent praktiskt bedöms dock som osäkert då det ställer höga krav på byggherren/projektören att på ett seriöst och fackmannamässigt vis identifiera och verifiera att utformningen motsvarar intentionen med funktionskraven.

I de fallen det saknas preciserade krav för aktuell utformning (exempelvis går utanför tillämpliga preciserade krav) kan det också komma att bli godtyckliga lösningar. I dagsläget förekommer det tämligen ofta resonemang om att krav som inte uttryckligen står i BBR inte behöver beaktas. Räddningstjänsten Luleå ser därför en farhåga att samma typ av resonemang kommer att användas i större omfattning då de preciserade kraven överlag är av mindre omfattande karaktär än de nuvarande allmänna råden i BBR. Det borde därför förtydligas direkt i föreskriftstext att situationer som saknar preciserade krav fortfarande måste beaktas och uppfylla funktionskraven.

2. Kopplat till byggnadsklasser och verksamhetsklasser (2 kap. 5-20 §§). Vi ser en risk med att byggherren inte måste bestämma en byggnadsklass och verksamhetsklass

när detta är applicerbart. Detta kan öppna upp för mer godtyckliga analytiska dimensioneringar, försvåra granskningen av utformningen och i värsta fall kanske det öppnar upp för att dimensionera byggnaden med lägre krav än avsiktligt genom att hålla verksamheten otydlig. Det riskerar också att försvåra tillsynen av byggnaders och verksamheters brandskydd då det inte går att förvänta sig ett visst brandskydd om inte detta har tydliggjorts eller definierats.

3. Generellt kopplat till bärförmåga vid brand (3 kap.). Att verksamhetsklassen i större grad än nuvarande BBR/EKS kan styra bärförmågan vid brand uppfattas medföra att en byggnad i större omfattning kan ha olika krav på bärförmåga. Tidigare satte byggnadsklassen nivån för hela byggnadens bärförmåga vid brand men enligt förslaget kan verksamhetsklassen komma att sätta krav på delar av byggnadens bärverk. Detta kan medföra att det vid insats i byggnader kan vara svårare att "läsa byggnaden" och bedöma dess egenskaper gällande bärförmåga då den kan variera mellan olika delar av byggnaden.

Specifika synpunkter

4. 2 kap 4§. Att det helt saknas riktlinjer för beräkning av personantal (persontäthet) kommer ställa höga krav på att faktiska förhållanden utreds. Räddningstjänsten Luleå ser en farhåga med att framtagande av dimensionerande personantal kommer bli spretigt, exempelvis större butiker eller andra offentliga miljöer kan komma att dimensioneras för ett lägre personantal än den faktiska möjligheten att släppa in folk.
5. 2 kap 16§. Kriterier för verksamhetsklass 3C borde förtydligas. Vi ser i dagsläget en risk för att det blir stora tolkningsutrymmen huruvida en verksamhet är att betrakta som verksamhetsklass 3C, 5B eller 3A. Boverket bör därför bland annat tydligare definiera vad som innebär att personer kan ha svårigheter att sätta sig själv i säkerhet. Vi tycker att det är rimligt att personer som vistas i verksamhetsklass 3C ska ha förmåga att utrymma via trappor även om det kan ske med viss svårighet (exempelvis längre tidsåtgång) vilket bör förtydligas. Att vara sängliggande eller rullstolsburen anser vi inte är rimligt i verksamhetsklass 3C för då har personen inte förutsättning att själv sätta sig i säkerhet.

Vi efterfrågar även fler exempel på vad Boverket avser med "andra boenden avsedda för personer som kan förväntas behöva stöd eller vård delar av dygnet och andra utrymmen där personer har liknande förutsättningar att utrymma" för att underlätta bedömningen/tolkningen.

Vi anser också att det inte är tillräckligt tydligt utrett om det är rimligt att genomföra en utrymning via räddningstjänstens stegutrustning. Personer som ska utrymma med hjälp av räddningstjänsten behöver ha förmåga själv att kunna nyttja stegutrustningen. Att ha svårigheter att utrymma själv kommer innebära än större

utmaning att nyttja stegutrustning. Bärbara stegar anser vi därför som uteslutet. Men även om vi skulle ha möjlighet att assistera med höjdfordon så ställer det stora krav på nyttjaren men också räddningstjänstens förmåga. Boverket kan rimligtvis inte kräva att räddningstjänsten ska kunna bära ut personer via stegutrustning som inte kan utrymma själva då det skulle innebära omfattande problem att utföra en räddningsinsats samt ett arbetsmiljöproblem.

Vi ser också en farhåga i att personer inom verksamhetsklass 3C över tid kommer få försämrade förutsättningar att själva sätta sig i säkerhet vilket kan riskera att dessa typer av boenden blir en sämre version av bostäder i byggnad utförd enligt verksamhetsklass 5B. Personer som bor på boendet kommer med tiden att gå från att ha svårigheter att sätta sig själva i säkerhet till att inte ha förutsättning att sätta sig själva i säkerhet, denna förväntade utveckling och konsekvensen av det anser vi att Boverket inte tillräckligt tagit ställning om.

6. 5 kap 24§. Räddningstjänsten Luleå ser farhågor med att Boverket avser sänka kravnivån gällande skydd mot omfattande brandspridning i byggnadsklass 2 och 3. Byggnader, med exempelvis höglager, kommer kunna utföras i större brandsektioner utan krav på brandlarm vilket riskerar innebära att en tidig räddningsinsats uteblir med orimligt stora konsekvenser som följd. Vi anser att Boverket ytterligare behöver utreda konsekvensen av denna kravsänkning.
7. 7 kap 42§. I paragrafen hänvisas endast till att utrymmen som tillhör en viss verksamhetsklass ska skyddas med brandlarm. I BBR görs oftast både indelningen av verksamhetsklass samt detektering av brandlarm för en hel brandcell eller för verksamheten generellt. Formuleringen i förslaget kan öppna för möjligheten att projektera brandlarmet genom att exempelvis på en förskola endast förse vissa utrymmen med brandlarm.

Räddningstjänsten Luleå ser en farhåga i att det i framtiden kommer bli större variationer än tidigare i tolkningsnivå på detekteringsgrad av brandlarm och därmed efterfrågar större tydlighet från Boverket i kravnivå.

Handläggare
Petter Jönsson
Brandingenjör
Räddningstjänsten Luleå

Handläggare
Johannes Glasin
Brandingenjör
Räddningstjänsten Luleå